

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport
Uitwijkhaven Lobith

20 maart 1997

553-125

1

ISBN 90-421-0150-4
Utrecht, Commissie voor de milieu-effectrapportage.

2

commissie voor de milieu-effectrapportage

Ministerie van Verkeer en Waterstaat
Hoofddirectie van de Waterstaat
Postbus 20906
2500 EX DEN HAAG

uw kenmerk
IO 96/1724

uw brief
d.d. 18 december 1996

ons kenmerk
U160-97/Bo/bh/553-126

onderwerp
Toetsingsadvies over het milieu-effectrap-
port Uitwijkhaven Lobith

doorkiesnr.
(030) 234 76 35

Utrecht,
20 maart 1997

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieu-effectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Uitwijkhaven Lobith.

Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen.

prof.dr.ir. D. de Zeeuw
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Uitwijkhaven Lobith

3

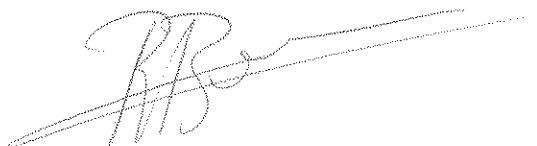
Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport Uitwijkhaven Lobith

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieu-effectrapport over
Uitwijken Lobith,

uitgebracht aan het Ministerie van Verkeer en Waterstaat door de Commissie voor de
milieu-effectrapportage; namens deze,

de werkgroep m.e.r. Uitwijkhaven Lobith

de secretaris

drs. R.J. Bonte

de voorzitter

prof.dr.ir. D. de Zeeuw

Utrecht, 20 maart 1997

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. Inleiding	1
2. Algemeen oordeel over het MER	2
3. Aanbevelingen voor verdere besluitvorming en evaluatie achteraf	2
3.1 Veiligheid	2
3.2 Verwijdering baggerspecie en bodemmateriaal	3
3.3 Geluidbelasting	4
3.4 Verstoring van vogels	5
3.5 Compensatie van natuurwaarden	5

Bijlagen

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 9 december 1996 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in Staatscourant nr. 233 d.d. 2 december 1996
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

Rijkswaterstaat directie Oost-Nederland is voornemens de capaciteit van de uitwijkhaven te Lobith uit te breiden van 30 naar 70^{1]} ligplaatsen voor binnenvaartschepen. Deze uitwijkhaven moet een bijdrage leveren aan het vergroten van de veiligheid op de Rijn^{2]}. Ten behoeve van de besluitvorming over deze uitwijkhaven wordt de procedure van de milieu-effectrapportage (m.e.r.) gevolgd. De initiatiefnemer heeft daartoe een milieu-effectrapport (MER) opgesteld.

Per brief van 9 december 1996 (bijlage 1) heeft het bevoegd gezag de Commissie voor de milieu-effectrapportage in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over de inhoud van het MER. Het MER werd op 2 december 1996 in de Staatscourant bekend gemaakt (bijlage 2). Het MER heeft van 2 december 1996 tot 25 januari 1997 ter inzage gelegen.

De Commissie heeft beoordeeld of het MER voldoende informatie bevat om het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming en het daarbij op grond van artikel 7.26 van de Wm getoetst:

- aan de richtlijnen voor het MER^{3]}, zoals vastgesteld in december 1995;
- op eventuele onjuistheden^{4]};
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER^{5]}.

Dit advies is opgesteld door een werkgroep uit de Commissie voor de milieu-effectrapportage. De samenstelling van de werkgroep is gegeven in bijlage 3. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de milieu-effectrapportage en wordt daarom verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. Bij de opstelling van haar advies heeft de Commissie rekening gehouden met de via het bevoegd gezag ontvangen adviezen, commentaren en opmerkingen, voor zover deze reacties betrekking hebben op de milieu-aspecten van de voorgenomen activiteit. In bijlage 4 wordt een overzicht gegeven van deze reacties.

-
- 1 In de startnotitie was nog sprake van 90 ligplaatsen. Rijkswaterstaat heeft inmiddels nadere berekeningen uitgevoerd ten behoeve van de inschatting van het benodigd aantal ligplaatsen (literatuurreferentie nr. 1 in het MER).
 - 2 De uitwijkhaven komt aan de Bovenrijn en /of het Bijlandsch kanaal te liggen. Deze beide vaarwegen maken onderdeel uit van de scheepvaartroute tussen Rotterdam en Duitsland. Deze bestaat zowel in Nederland als Duitsland uit de Rijn en haar zijtakken. Daarom wordt in dit advies verder over "de Rijn" gesproken.
 - 3 Wm, artikel 7.23, lid 2.
 - 4 Wm, artikel 7.23, lid 2.
 - 5 Wm, artikel 7.10.

2. ALGEMEEN OORDEEL OVER HET MER

De Commissie is van oordeel dat het MER **voldoende** informatie bevat om het milieubelang een volwaardige plaats in de besluitvorming over de aanleg van de haven te geven. In het volgende hoofdstuk doet de Commissie aanbevelingen over de informatie die naar haar oordeel bij de verdere besluitvorming nog betrokken dient te worden, alsmede aanbevelingen voor het evaluatieprogramma. Het betreft de onderwerpen veiligheid, verwijdering baggerspecie en bodem-materiaal, geluidbelasting, verstoring van vogels en compensatie van natuurwaarden.

Het MER is een zeer verzorgd en leesbaar document waarin een grote hoeveelheid informatie op zeer toegankelijke wijze wordt gepresenteerd met heldere figuren, foto's en tabellen.

3. AANBEVELINGEN VOOR VERDERE BESLUITVORMING EN EVALUATIE ACHTERAF

3.1 Veiligheid

In het MER wordt aangegeven dat alle alternatieven ruim voldoen aan de toelaatbare risico-overschrijdingsfrequenties⁶]. Anderzijds wordt in hoofdstuk 9 van het MER gesteld dat er geen rekenmethoden beschikbaar zijn om de kans op een ongeval bij in- en uitvarende schepen vooraf te bepalen. In het evaluatieprogramma zal het aantal ongevallen bij de haveningang worden bijgehouden.

De Commissie beveelt aan in het evaluatieprogramma niet alleen het aantal ongevallen, maar ook de aard, ernst en de oorzaken van de ongevallen te monitoren. Door analyse van oorzaak-gevolg relaties van de ongevallen en een goede communicatie van de analyseresultaten met de schippers, kunnen ongevalskansen worden gereduceerd. De Commissie beveelt aan om de bevolking en overige belanghebbenden⁷] in het gebied te informeren over deze resultaten en de maatregelen die worden getroffen ter voorkoming van ongevallen.

6 Zie ook bijlage 4, inspraakreacties nrs. 3, 14 en 24. Hierin geven vertegenwoordigers van het scheepvaartbelang aan een duidelijke voorkeur voor alternatief A te hebben in verband met de veiligheid van de scheepvaart bij in- en uitvaren van de haven.

7 Zie ook bijlage 4, inspraakreacties nrs. 4, 17 en 19.

3.2 Verwijdering baggerspecie en bodemmateriaal

Wijze van verwijdering baggerspecie

In de richtlijnen wordt gesuggereerd om in te gaan op de alternatieven voor verwijdering van bodemslib en de milieugevolgen daarvan. In het MER is hieraan slechts beperkt invulling gegeven. In het MER wordt gesteld dat met behulp van specialistische baggertechnieken en een zorgvuldige uitvoering nadelige effecten op het aquatisch milieu voor een belangrijk deel voorkomen kunnen worden (MER, pagina 71). De wijze van uitvoering en de daarbij te gebruiken technieken worden echter niet gespecificeerd. In het MER wordt voor verdere informatie verwezen naar de besluitvorming in het kader van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren en de Wet bodembescherming.

De Commissie beveelt aan bij de verdere besluitvorming met betrekking tot alternatieven waarin het bodemslib in de bestaande haven en Bijland moet worden verwijderd, meer informatie te geven over de beschikbare alternatieve baggermethoden, de milieu-effecten daarvan en de mogelijkheden voor volledige verwijdering. Voorts acht zij het van belang dat de wijze van verwijdering en de daarbij te gebruiken "specialistische bagger-technieken" nader gespecificeerd worden.

Ruimtelijke heterogeniteit bodemmateriaal

Het MER geeft beperkt informatie over de hoeveelheden van en ruimtelijke heterogeniteit in het vóórkomen van klasse III en IV bodemmateriaal in de Bijenwaard. Meer gedetailleerde informatie hierover is van belang om zicht te bieden op de mogelijkheden voor het gescheiden verzamelen van dit materiaal teneinde het minst verontreinigde materiaal toe te passen in de werken en het meest verontreinigde materiaal af te voeren naar een depot⁸). Ook zou op basis van deze gegevens een beeld kunnen worden gegeven van de totale hoeveelheid naar een depot af te voeren materiaal. In de richtlijnen wordt gesuggereerd de optie "volledig afvoeren verontreinigd bodemmateriaal" te beschrijven. Daaraan wordt in het MER geen invulling gegeven.

De Commissie beveelt aan bij de verdere besluitvorming meer ruimtelijk gedifferentieerde informatie te geven over het vóórkomen van klasse III en klasse IV materiaal in de Bijenwaard. Zij beveelt aan de emissies van het toepassen van het klasse III materiaal in de werken te vergelijken met die van het volledig afvoeren van al het verontreinigde materiaal naar een depot.

8 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie nr. 9.

3.3 Geluidbelasting

Geluideffecten alternatief B

Bij de vergelijking van de alternatieven (onder andere tabellen 6.2 en 8.3) blijkt dat de geluidbelasting op de woningen in alternatief A toeneemt en die van alternatief B afneemt ten opzichte van de huidige situatie. Bij de bepaling van de geluidbelasting van alternatief B is geen rekening gehouden met het toekomstige gebruik van de huidige haven in de Bijland, dat ook weer een geluidbelasting op de omliggende woningen zal veroorzaken.

De Commissie beveelt aan bij de verdere besluitvorming rekening te houden met het gegeven dat er sprake is van geluidbelasting als gevolg van het toekomstige gebruik van de huidige haven in het geval alternatief B wordt gerealiseerd.

Toepassen stroomkasten

Uit het MER komt duidelijk naar voren dat door het gebruik van stroomkasten, ondanks de uitbreiding van de havenactiviteiten, een reductie van de geluidbelasting ten opzichte van de huidige situatie kan worden bereikt. Het besluit of stroomkasten al dan niet zullen worden toegepast stelt de initiatiefnemer uit totdat resultaten beschikbaar zijn van de geluidmetingen die plaats zullen vinden in het kader van het evaluatieprogramma⁹], na aanleg van de haven. Indien daaruit blijkt dat de geluidbelasting toeneemt ten opzichte van de huidige situatie, zullen de stroomkasten alsnog worden geplaatst (MER, pagina 119).

Uit het MER valt echter af te leiden dat ook in de huidige situatie sprake is van overschrijding van de geluidsnormen (MER, pagina 62 en pagina 89).

De Commissie beveelt aan om bij de verdere besluitvorming een duidelijke doelstelling met betrekking tot de geluidbelasting voor het gebied vast te stellen, daarbij rekening houdend met de woonbebouwing, het recreatiegebied¹⁰] en de aanwezige natuurwaarden. Daardoor kan vooraf worden vastgesteld wanneer op basis van de meetresultaten mitigerende maatregelen (zoals het plaatsen van stroomkasten) zullen worden genomen. In verband met onzekerheden over de autonome ontwikkeling van de geluidbelasting door de scheepvaart beveelt de Commissie aan circa een half jaar voor ingebruikname van de haven een akoestische nulmeting uit te voeren.

9 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie nr 18.

10 Zie ook bijlage 4, inspraakreacties nrs. 4, 16 en 17.

3.4 Verstoring van vogels

In het akoestisch onderzoek wordt geen aandacht besteed aan de verstoring van vogels. Wat betreft de versturende effecten van geluidbelasting, visuele verstoring en recreatiedruktoename op overwinterende en rustende watervogels op de Bijland bestaan leemten in kennis. Indien toch negatieve effecten optreden zijn mitigerende maatregelen mogelijk. Om te bepalen of deze noodzakelijk zijn "verdient het aanbeveling om 5 jaar na aanleg van de uitwijkhaven in het studiegebied een inventarisatie te maken om de effecten op de populatie van de overwinterende vogels vast te kunnen stellen" (pagina 121 MER). De Commissie onderschrijft deze aanbeveling, maar is van oordeel dat, teneinde de juiste maatregelen te kunnen bepalen, in aanvulling daarop inzicht verkregen dient te worden in de oorzaak-gevolg relaties. Daarbij zijn zowel de afzonderlijke als cumulatieve effecten van geluidbelasting, verstoring door licht en toename van de recreatiedruk van belang. Onderzoek met een frequenter karakter acht de Commissie daarvoor noodzakelijk. Indien mitigerende maatregelen worden genomen, dient inzicht in de effectiviteit daarvan te worden verkregen.

De Commissie beveelt aan in het kader van het evaluatieprogramma indien één van de A-alternatieven word gekozen na ingebruikname van de haven onderzoek uit te voeren waarbij enkele malen per jaar inventarisaties van broedende en overwinterende vogels worden uitgevoerd op zodanige wijze dat inzicht in oorzaak-gevolg relaties ontstaat. Dit is mogelijk door waarnemingen uit te voeren op verschillende tijden gedurende dag en nacht bij verschillende niveaus van de activiteiten in het gebied (recreatie, scheepvaart, en autoverkeer). Voorts beveelt zij aan in het akoestisch onderzoek aandacht aan de verstoring van vogels te besteden.

3.5 Compensatie van natuurwaarden

In het MER worden ter compensatie van vernietiging van natuurwaarden in Bijenwaard of de Bijland globaal een aantal maatregelen aangeduid. In het MER wordt niet uitgewerkt naar het ontstaan van welke natuurwaarden op welke locaties wordt gestreefd en welke verwachtingen bestaan over het succes daarvan, noch op welke termijn de verloren waarden zullen zijn gecompenseerd.

De Commissie beveelt aan bij de besluitvorming een nadere uitwerking te geven van de te compenseren natuurwaarden en de ontwikkeling van natuurwaarden op de betreffende locaties periodiek te monitoren in het kader van het evaluatieprogramma.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over het
milieu-effectrapport
Uitwijkhaven Lobith

(bijlagen 1 t/m 4)

groen

15

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 18 december 1996 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Ministerie van Verkeer en Waterstaat

Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat

Regio-directie van de Waterstaat

Aan
de Voorzitter van de Commissie
voor de Milieu-effectrapportage
t.a.v. ir. P. van Duursen
Postbus 2345
3500 GH Utrecht

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
Ingekomen:	INGEKOMEN 23 DEC. 1996
Nummer:	1897-96
Dossier:	553-96
Kopie naar:	Bo/Schroten/BA

Contactpersoon:
ir. M.R.W. Bos

Doorkiesnummer:
070-3519052

Datum:
18 december 1996

Bijlagen:
-- 20 DEC. 1996

Ois kenmerk:
IO 96/1724

Uw kenmerk:
--

Onderwerp:
Projectnota/MER uitwijkhaven Lobith

Geachte heer van Duursen,

In mijn brief met kenmerk IO 96/1039 van 9 december 1996 is tot mijn spijt bij de periode van de terinzagelegging een foutieve termijn genoemd. Voor de duidelijkheid wordt hieronder de correcte termijn weergegeven.

De terinzagelegging is voorzien van 2 december 1996 tot en met 25 januari 1997. Ik verzoek U om Uw advies binnen vijf weken na de laatste hoorzitting uit te brengen.

Voor de foutieve vermelding in de voorgaande brief bied ik U mijn verontschuldigingen aan.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT,
namens deze,
de Directeur-Generaal van Rijkswaterstaat,
namens deze,
de Hoofddirecteur Infrastructuur en Bouwbeleid,

ir. H.M. Schroten.

Postadres postbus 20906 2500 EX Den Haag
Bezoekadres: Johan de Wittlaan 3

Telefoon 070-3518080
Telefax 070-3518335

Formulieren met randlijn 7 (stapen) en 8 (stapen) en 9 (stapen) en 10 (stapen) en 11 (stapen) en 12 (stapen) en 13 (stapen) en 14 (stapen) en 15 (stapen) en 16 (stapen) en 17 (stapen) en 18 (stapen) en 19 (stapen) en 20 (stapen)

17

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de toetsingsprocedure in Staatscourant nr. 233
d.d. 2 december 1996

INSPRAAK PROJECTNOTA/MER Uitwijkhaven Lobith

Bron: Topografische Dienst Emmen

Gedurende de periode 2 december 1996 tot en met 24 januari 1997 ligt de Projectnota/MER Uitwijkhaven Lobith ter visie. In deze periode kunt u op dit document inspreken.

Waarom een nieuwe Uitwijkhaven Lobith?

De directe omgeving van Lobith kent een tekort aan veilige en rustige ligplaatsen voor binnenvaartschepen. De capaciteit van de huidige uitwijkhaven nabij De Bijland blijkt te gering te zijn. Door het gebrek aan ligplaatsen op deze locatie, worden schepen gedwongen op de rivier zelf voor anker te gaan. Dit levert naast belemmeringen voor de scheepvaart een onveilige situatie op. Om aan deze situatie een einde te maken en vrije doorvaart op de rivier te kunnen garanderen, moet worden voorzien in een uitwijkhaven nabij Lobith die voldoende ligplaatsen heeft.

De Projectnota/MER Uitwijkhaven Lobith

De Projectnota/MER Uitwijkhaven Lobith bevat de resultaten van het onderzoek dat is verricht naar de mogelijkheden voor het ontwikkelen van een Uitwijkhaven Lobith met voldoende capaciteit. Twee opties zijn hiertoe onderzocht: uitbreiding van de huidige uitwijkhaven in De Bijland en aanleg van een nieuwe uitwijkhaven in De Bijwaard. In de projectnota/MER is een beschrijving gegeven van bovengenoemde opties, alsmede een beschrijving en vergelijking van de effecten hiervan op de omgeving.

Waar kunt u de Projectnota/MER inzien?

De Projectnota/MER Uitwijkhaven Lobith kunt u van 2 december tot en met 24 januari 1997 gedurende de reguliere openingstijden inzien op de volgende plaatsen:

- het gemeentehuis van de gemeente Rijnwaarden in Lobith;
- de hulpsecretarie van de gemeente Rijnwaarden in Pannerden;
- de openbare bibliotheek in Lobith;
- de dorpshuizen Eensgezindheid (Aerd), De Cluse (Herwen) en De Spieker (Spijk) alsmede het buurthuis Tulindorp;
- het Schipperscentrum Nijmegen, aan de Waalhaven in Nijmegen;
- het provinciehuis van Gelderland in Arnhem;
- de bibliotheek van Rijkswaterstaat, directie Oost-Nederland in Arnhem;
- de bibliotheken van de ministeries van Verkeer en Waterstaat en van Rijksoverheid, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, beide in Den Haag.

De projectnota blijft na 24 januari 1997 voor inzage beschikbaar in het kantoor van Rijkswaterstaat, directie Oost-Nederland. Aldaar kunt u tevens kennis nemen van de aan de Projectnota/MER ten grondslag liggende werkdokumentten.

Informatiebijeenkomst

Om u zo goed mogelijk te informeren over de inhoud van de Projectnota/MER wordt een informatiebijeenkomst georganiseerd. Deskundigen staan vanaf 19.00 uur klaar om uw vragen te beantwoorden. Vanaf 20.00 uur vindt een aantal presentaties plaats. De bijeenkomst vindt plaats op:

Dinsdag 10 december 1996
in Zaal Centraal
Kornstraat 20 te Lobith

Hoe kunt u inspreken?

U kunt zowel schriftelijk als mondeling op de Projectnota reageren. Uw schriftelijke reactie kunt u tot uiterlijk 24 januari 1997 sturen naar:

Inspreekpunt Uitwijkhaven Lobith
Kneuterdijk 6
2514 EN Den Haag

Indien u dat wenst, kunt u verzoeken om een vertrouwelijke behandeling van uw persoonlijke gegevens.

Uw mondelinge reactie kunt u kenbaar maken tijdens de openbare hoorzitting. Indien u van deze mogelijkheid gebruik wilt maken, wordt u verzocht dit vóór 6 januari 1997 schriftelijk aan het Inspreekpunt Uitwijkhaven Lobith kenbaar te maken. De hoorzitting wordt gehouden op:

Maandag 13 januari 1997
in Zaal Centraal
Kornstraat 20 te Lobith

De hoorzitting begint om 20.00 uur (zaal open om 19.00).

Wat gebeurt er met uw reactie?

Het Inspreekpunt Uitwijkhaven Lobith bundelt alle reacties en stuurt deze onder andere naar de minister van Verkeer en Waterstaat. Mede op basis van de inspraakvervolgadviezen, bepaalt de minister vervolgens haar standpunt over de vraag of er een nieuwe Uitwijkhaven Lobith moet worden gerealiseerd en, zo ja, welke uitvoeringsvariant van de aanleg van de Uitwijkhaven Lobith de voorkeur heeft.

Vanaf medio februari 1997 kunt u de ontvangen reacties alsmede het verslag van de hoorzitting inzien op de locaties, waar de Projectnota ter visie heeft gelegen.

Nader informatie Projectnota/MER

Met het oog op de inspraak is van de Projectnota/MER een samenvatting gemaakt. Deze samenvatting is op de informatieavond verkrijgbaar en ligt tevens op de eerder genoemde locaties ter inzage. De Projectnota/MER is tegen betaling van f 75,- (exclusief verzendkosten) te bestellen. De Projectnota/MER en de samenvatting kunnen worden aangevraagd bij:

Bibliotheek Rijkswaterstaat, directie Oost-Nederland
Postbus 9070
6800 ED Arnhem
telefoon (026) 368 83 55

Voor nadere informatie over de inhoud van de Projectnota kunt u contact opnemen met Rijkswaterstaat, directie Oost-Nederland, telefoon (026) 368 83 03.

Voor inschrijvingen over de inspraakprocedure kunt u zich wenden tot het Inspreekpunt Uitwijkhaven Lobith, telefoon (070) 361 87 54, fax (070) 361 87 50.

19

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Rijkswaterstaat, directie Oost-Nederland

Bevoegd gezag: De minister van Verkeer en Waterstaat

Besluit: Vaststelling van het plan dat in de aanleg van de haven voorziet

Categorie Besluit m.e.r.: C.4.

Activiteit: Uitbreiding van de capaciteit van de uitwijkhaven te Lobith van 30 naar 70 ligplaatsen.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 11 oktober 1993
richtlijnenadvies uitgebracht op: 6 december 1993
richtlijnen vastgesteld op: 10 februari 1994
kennisgeving MER: 2 december 1996
toetsingsadvies uitgebracht: 20 maart 1997

Samenstelling van de werkgroep:

ir. G. Blom
dr. R.S.E.W. Leuven
ir. W.J. Vervetjes (tijdens de richtlijnenfase)
ir. I.M.J. Vries (tijdens de toetsingsfase)
prof.dr.ir. D. de Zeeuw (voorzitter)

Secretaris van de werkgroep: drs. R.J. Bonte

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	961209	G.D. Möser	Düsseldorf (D)	970120
2.	970103	E.A.F. Bouman, m/s Shalom	Tolkamer	970120
3.	970110	G.H.M. Straatman	Tolkamer	970120
4.	970107	Recreatieschap Achterhoek Liemers	Hummelo	970120
5.	970114	mr J.P.F. Walk v.o.f.	Cuijk	970120
6.	970115	Hengelsportvereniging "Ons Eiland"	Lobith	970120
7.	970115	Scouting Rijnwaarden	Tolkamer	970120
8.	970113	Stichting Ondernemers Contacten Rijn- waarden	Tolkamer	970120
9.	970120	Advies en Management Bureau voor Delfstoffen BV	Nijmegen	970127
10.	970114	Droste Elektro B.V.	Lobith-Tolka- mer	970127
11.	970115	Hengelsport Federatie Veluwezoom	Arnhem	970127
12.	970121	Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Centraal Nederland	Arnhem	970127
13.	970120	Jachthaven de Bijland b.v.	Tolkamer	970127
14.	970121	J. Groenhuijzen	Spijk	970127
15.	970115	Stichting Aktie Comitee Steunt Onveranderd Spijk	Spijk	970127
16.	970113	Bewoners Ameidsedam, Actie Spijk (9 eensluitende reacties)	Spijk	970127
17.	970123	Watersportvereniging "De Bijland"	Tolkamer	970127
18.	970123	Waterschap Rijn en IJssel	Zevenaar	970127
19.	970123	Burgemeester en Wethouders gemeente Rijnwaarden	Tolkamer	970127
20.	970122	P. Weijers	Tolkamer	970127
21.	970122	Fa. Stam en Zonen	Spijk	970127
22.	970121	DEBA Watersport b.v.	Tolkamer	970127

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
23.	970122	Fam. J. Kraaijvanger	Spijk	970127
24.	970122	Koninklijke schippersvereniging Schuttevaer	Rotterdam	970127
25.	970115	J.B.W. Winkelhorst en A. van Ekkel (9 mede ondertekenaars)	Spijk	970127
26.	970120	Gewestelijke Land- en Tuinbouw- organisatie, afdeling Rijnwaarden	Pannerden	970130
27.	970120	Koninklijk Nederlands Watersport Verbond	Loo	970130
28.	961231	VOF Ten Haf-Den Dunnen	Lage Zwaluwe	970130
29.	970109	VOF Scheepsvaartbedrijf Polo	Mannheim	970130
30.	97....	R. Hogeveen	Rotterdam	970130
31.	97....	W. Hogeveen	Rotterdam	970130
32.	97....	W. v.d. Kooi	Bergum	970130
33.	97....	M.E. Wemmenhove	Rotterdam	970130
34.	97....	Scheepsvaartonderneming Fa. Broekhuizen jr.	Hardinxveld/ Giessendam	970130
35.	97....	S.H. Brink	Amsterdam	970130
36.	97....	A. Wever	Amsterdam	970130
37.	970108	F.P.L.M. van der Pluijm	Raamsdonks- veer	970130
38.	97....	G.G. Westerbeek	Dordrecht	970130
39.	970103	Raaymakers O'hout B.V.	Oosterhout	970130
40.	97....	L.D. Stam	970130
41.	97....	L.A. Schuller	970130
42.	97....	Vonk B.V.	Arnhem	970130
43.	97....	J. v.d. Sluijs	...	970130
44.	970120	A. Seising restaurant De Swaenebloem	Tolkamer	970130